

Kur'ân, Sünnet'i hüküm ve hukukun ikinci kaynağı olarak kabul ettiğine göre, Sünnet'in kaynak olarak kabul ettiği icmâ' ve ictihâdî da kaynak olarak kabul ediyordur demektir.

Kur'ân'ın:

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنَ لِلْخَائِنِينَ
حَصِيمًا/Ey Muhammed! Doğrusu, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği
gibi hükmedesin diye Kitâb'ı sana hak olarak indirdik.” (4. Nisâ, 105.)
ayetini, Kur'ân'ın re'y ve ictihâdî kabul ettiğine delil olarak gören
fukahâ/İslâm hukukçuları, re'y ve ictihâdın da hüküm verme ve hukuk
konusunda diğer kaynaklar gibi bir kaynak olduğunu ileri sürerler.

Öte yandan İslâm hukukçuları Kur'ân'ın: “وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا/Doğru yol kendisine apaçık belli olduktan sonra, Peygamberden
ayrılıp, inananların yolundan başkasına uyan kimseyi, döndüğü yöne
döndürür ve onu cehenneme sokarız.” (4. Nisâ, 115.) âyetini de Kur'ân'ın
Sünnet ve icmâ'ı hukukun kaynağı olarak gördüğüne delil olarak
göstermektedirler.

Bazı İslâm hukukçuları ise, Kur'ân'daki “خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْجَاهِلِينَ/Sen af yolunu tut, bağışla, uygun olanı/örfü emret, bilgisizlere
aldırış etme.” (7. A'râf, 199.) âyetini delil olarak gösterip, Kur'ân'ın örfü de
hukukun kaynaklarından biri olarak kabul ettiği görüşündedirler.

İslâm hukukçularının çoğu örfü İslâm Hukukunun beşinci kaynağı olarak
kabul etmemişlerdir. Zira örf ve adetler, toplumun kabul ettiği “kamu yararı”
dediğimiz menfaatlerdir. İslâm hukuku, hükümlerini zaten “maslahat”
dediğimiz kamu yararını göz önünde tutarak oluşturmuştur. İslâm hukukunun
dört kaynağı Kur'ân, Sünnet, icmâ' ve ictihâda göre hükümler vazedilirken,
toplumun örf ve adetlerinin Kur'ân'ın koyduğu temel ilkelere aykırı
olmaması şartıyla göz önünde tutulması hukukî bir zorunluluktur.

Toplumun örf ve adetleri, hükümler vazedilirken/konulurken göz önünde
tutulmazsa, hem hükümler vazedilirken gözetilmesi gereken maslahatların
göz ardı edilmesi hem de güç yetirilemeyecek hükümlerin insanlara
yüklenmesi söz konusu olacaktır. Böyle bir anlayış, İslâm hukukunun ruhuna
aykırıdır. Bu bağlamda örf, kaynakları Kur'ân, Sünnet, icmâ' ve ictihâddan
oluşan İslâm hukukunun ruhunda gizlidir. Yoksa örf, İslâm hukukunun başlı
başına bir kaynağı olma niteliği taşımamaktadır. Ancak İslâm hukuku, faizin
haram olması gibi Kur'ân'ın temel bir ilkesi ile çatışmadığı, ya da batıl
yoldan malların yenmesinin helal olmaması gibi hukukî bir esasla
çatışmadığı sürece örfü diğer kaynaklar gibi bir kaynak olarak kabul
etmektedir. Örneğin, ağaçlardaki meyvaların iyice belirmeden satılması İslâm
hukukunda yasaklanmıştır. İslâm gelmeden önce böyle bir alım-satım
sözleşmesi Araplar arasında örf halini almıştı. İslâm böyle bir alım-satım
sözleşmesini yasaklamıştır.

Sünnet/السنة

Sünnet, “gidilecek yol” anlamına gelen “سنن/s.n.n.” kökünden türetilmiştir.
Sünnet de Kur'ân'ı açıkladığı için bu isimle isimlendirilmiştir.

Sünnet, terim olarak Hz. Peygamber'in Kur'ân dışındaki söz, fiil ve
ikrarlarına verilen addır. Tarifinden anlaşılacağı gibi, Sünnet üç çeşittir:

1. **Kavfi Sünnet/السنة القولية:** Hz. Peygamber'in söylediği sözlerdir.

2. **Fiilî Sünnet/السنة الفعلية**: Hz. Peygamber'in işlediği, salt sözlerine göre daha çok uyulması ve uygulanması gereken Sünnet'tir.
3. **Takrîrî Sünnet/السنة التقريرية**: Hz. Peygamber'in gördüğünde ya da işittiğinde ikrar ettiği/karşı çıkmadığı Sünnet'tir.

Sünnet, terim olarak Hz. Peygamber'in Kur'an dışındaki söz, fiil ve ikrarlarına verilen addır.



Müslümanlar, Sünnet'in hükümlerine fiilen uymak zorundadırlar. Zira Allah: **مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ وَمَا أَتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ...**: *...Peygamber size ne verirse onu alın, sizi neden menederse ondan geri durun; Allah'tan sakının.* (59. Haşr, 7.) **فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ... حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيَسْأَلُوكَ تَسْلِيمًا** / *Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.* (4. Nisâ, 65.) **لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ** / *Peygamberi kendi aranızda birini çağırır gibi çağırmayın. İcinizden birini siper edinerek sıvışıp gidenleri muhakkak ki Allah bilmektedir. Bu sebeple, onun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden veya kendilerine çok elemli bir azap isabet etmesinden sakınsınlar.* (24. Nur, 63.)

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا / *Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan ulülemre (idarecilere) de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz –Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız- onu Allah'a ve Resule götürün. Bu hem hayırlı hem de netice bakımından daha güzeldir.* (4. Nisâ, 59.)

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا / *Allah ve Rasül'ü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.* (33. Ahzâb, 36.)

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا / *Kim Rasüle itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur. Yüz çevirene gelince, seni onların başına bekçi göndermedik.* (4. Nisâ, 80.) buyurmaktadır.

Bu ve benzeri âyetlerin gereği olarak, Sünnet İslâm hukukunun ikinci kaynağı olarak kabul edilmiştir. Sünnet içeriği itibarıyla Kur'an'a yöneliktir. Yani Kur'an'ın hükümleri ile Sünnet çatışmaz. Sünnet Kur'an'daki hükümlerin Hz. Peygamber tarafından günlük hayatta uygulanmasıdır. Bu bağlamda Sünnet, Kur'an'ı açıklayıcı bir özellik taşır.

Sünnet, Kur'an'ı açıklayıcı bir özellik taşır.



Görüldüğü gibi, Sünnet'in, içerdiği hükümler bakımından, Kur'an karşısındaki konumu üçe ayrılmaktadır:

- Kur'an'da yer alan hükümlerle uyuşanlar
- Kur'an'da yer alan hükümleri açıklayanlar
- Kur'an'da bulunan bir hükmü te'kit etmeyip aksine yeni bir hüküm içerenler

1. **Kur'an'da Yer Alan Hükümlerle Uyuşan Sünnet:** Bu tür Sünnet, Kur'an'daki hükümleri te'kid etmekte/desteklemektedir. Buna göre hüküm, Kur'an tarafından konulmuş, Sünnet tarafından da desteklenmiştir. Namazın, orucun, zekâtın ve haccın farz olduğunu; şirkin (Allah'a ortak koşmanın), yalancı şahitliğin, masum bir insanı öldürmenin, ana babaya isyan etmenin haram olduğunu bildiren hadisler böyledir. Zira bu hükümler, Kur'an'da yer almaktadır. Sünnet de bunları te'yid etmektedir.

2. **Kur'an'da Yer Alan Hükümleri Açıklayan Sünnet:** Kur'an'ın açıklanması (tebyîn) Hz. Peygamber'in varlık sebeplerinden biridir. Zira Allah:

“...وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ.../Sana da, insanlara gönderileni açıklayasın diye Kur'an'ı indirdik...” (16. Nahl, 44.) Kur'an'ı en iyi açıklayan şüphesiz Sünnet'tir. Çünkü vahyin indiği insan Hz. Peygamber'dir. Kur'an'ı en iyi açıklayacak olan da O'nun sünnetidir. Sünnet'in Kur'an'ın açıklanması hususundaki önemini Hz. Ömer şöyle ifade etmektedir: “Kur'an'ın müteşâbih ayetlerini sizlerle tartışacak insanlar çıkacak. O zaman Sünnet'i iyi bilenlere koşun. Zira Sünnet'i iyi bilenler, Allah'ın kitabını da en iyi bilenlerdir.”

İmrân b. Husayn'a birisi bir soru sordu. O da ona hadis okudu. Bunun üzerine adam:

“Bize Kur'an'dan bahsedin, Kur'an'dan başka şeyden bahsetmeyin” dedi. İmrân b. Husayn:

“Sen ahmak bir adamsın. Sen Allah'ın Kitabında sesli okunmayan dört rekât öğle namazını bulabilir misin?” diye cevap verdi. Daha sonra namazları, zekâtı vb. saydı ve şöyle dedi:

“Bunları detaylı bir şekilde açıklanmış olarak Kur'an'da bulabilir misin? Kur'an (Allah'ın Kitabı) bunlar hakkında hüküm koymuştur. Yani bunların farz olduğunu bildirmiştir. Sünnet ise bunların nasıl uygulanacağını ayrıntılarıyla açıklamıştır.”

Gerçekten Kur'an'da murad edilenin ortaya çıkarılmasında, anlaşılmasında ihtilaf ve şüphe bulunan hususların giderilmesinde Sünnet'in büyük bir önemi vardır.

Sünnet'in Kur'an'ı beyânına/açıklamasına gelince, bu da üç şekilde olur:

- a. Mücmeli beyân
 - b. Mutlakı takyîd
 - c. Umûmu tahsîs
- a. Sünnet Kur'an'da özet olarak verilen (mücmel) konuları, ayrıntılarıyla açıklar. Bunun en açık örnekleri ibadetlerle ilgili konularda görülür. Örneğin, Kur'an namazı farz kılmıştır. “وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ/Namazı kılınız” (2. Bakara, 43.) Ancak namazın vakitlerini, rükünlerini, rekâtlarının sayısını belirtmemiştir. Hz. Peygamber'in fiilî Sünneti bunları açıklamıştır. Hz. Peygamber:

“Ben namazı nasıl kılıyorsam, siz de öyle kılın” buyurmuştur.

Örneğin, Kur’ân namazı farz kılınmıştır. “*وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ*” (2. Bakara, 43.) Ancak namazın vakitlerini, rükünlerini, rekâtlarının sayısını belirtmemiştir. Hz. Peygamber’in fiili Sünneti bunları açıklamıştır.



Aynı şekilde Kur’ân’da hac farz kılınmıştır. “*فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَاللَّهُ عَلَى النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا*” (3. Âl-i İmrân, 97.) Ancak hac ibadetinin nasıl yerine getirileceği yani hacın menâsiki belirtilmemiştir. Hac ibadetinin nasıl yerine getirileceğini yine Sünnet açıklamıştır. Hz. Peygamber hac ibadeti ile ilgili olarak: “*Ben nasıl hac yapıyorsam, siz de öyle haccedin, hacın menâsikini benden öğrenin.*” buyurmuştur. Zekât da Kur’ân’da farz kılınmıştır. “*وَأَتُوا الزَّكَاةَ...*” (2. Bakara, 43.) Ancak hangi mallarda ve ne kadar farz kılındığı Kur’ân’da belirtilmemiştir. Zekâtın nelerde farz olduğu ve zekâtın miktarını Sünnet açıklamıştır.

- b. Sünnet, Kur’ân’da mutlak (kayıtsız, sınırsız) olarak zikredilen hükümleri kayıtlar, sınırlandırır. Örneğin Kur’ân’da Kâbe’nin tavaf edilmesi, “*ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ*” (22. Hac, 29.) ayetiyle emredilmektedir. Ayette tavafın yapılması gerektiği mutlak olarak zikredilmektedir. Ancak Sünnet, Kâbe’yi tavafın ancak temiz olarak (abdestli) yapılabileceğini belirterek, ayetteki mutlak hükmü sınırlandırmıştır.

Vasiyet ile ilgili ayette de Allah, “*... مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا*” (Bütün bu paylar ölenin) yapacağı vasiyetten sonradır.” (4. Nisâ, 11.) buyurmuştur.

Görüldüğü gibi vasiyet Kur’ân’da mutlak olarak zikredilmiştir. Sünnet ölen kimsenin, kalan malının ancak üçte birinde vasiyet edebileceği, üçte birden fazla vasiyette bulunamayacağını belirterek, ayette mutlak olarak zikredilen vasiyeti sınırlandırmıştır.

4. Nisâ sûresinin 23. âyetinde Allah, erkeğe haram olan kadınları zikrettikten sonra (*حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ*) وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّن نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلَ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ وَالْمُحْصَنَاتِ مِنْ ” (24. Nisâ, 24.) ayetinde “*النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَحَلُّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمًا حَكِيمًا*” (Bunlardan başkasını, namuslu olmak ve zina etmemek üzere mallarınızla (mehirlerini vererek) istemeniz size helal kılındı.” buyurarak haram olarak sayılan kadınların dışındakilerin helal kılındığını mutlak olarak belirtmektedir. Ancak

Hz. Peygamber: “Bir kadın teyzesi ve halası üzerine nikâhlanamadığı gibi, aynı şekilde bir kadın erkek kardeşinin kızı ile kız kardeşinin kızı üzerine de nikâhlanamaz. Zira böyle yaparsanız akrabalık bağlarını kesersiniz.” buyurarak ayetin mutlak olan hükmünü sınırlamıştır.

- c. Sünnet, Kur’ân’da genel anlamda zikredilen bir hükmü (âmm) tahsîs eder. Kur’ân’da çocukların ana ve babalara mirasçı olmaları ne şekilde olursa olsun genel anlamda zikredilmektedir: “... **يُوصِيكُمُ اللَّهُ** في أولادكم للذكر مثل حظ الأنثيين /Allah size çocuklarınız hakkında, erkeğe kadının payının iki misli (miras vermenizi) emreder...” (4. Nisâ, 11.)

bu ayete göre hüküm genel anlamdadır. Yani miras bırakacak olan bütün usûlü (ana baba ile onların ana ve babaları) kapsadığı gibi, mirasçı olacak olan bütün fûrûu (oğul, kız ile onların çocukları) da kapsar. Ancak Hz. Peygamber’in Sünnet’i, usûlü, peygamberlerin dışındakilerle sınırlamıştır. Zira Hz. Peygamber: “Biz Peygamberler, miras bırakmayız, geride bıraktığımız sadakadır.” buyurmuştur.

Aynı şekilde Hz. Peygamber’in Sünnet’i, fûrûu da, mirasçısı olacağı kimseyi öldüren (kâtilu’l-mûris) kimsenin dışındakilerle sınırlamıştır. Zira Hz. Peygamber: “Mirasçı olacağı kimseyi öldüren (kâtil) mirasçı olamaz” buyurmuştur. Nisâ sûresi 23. âyette bir erkeğe haram olan kadınlar sayıldıktan sonra 24. âyette: “*Bunlardan başkasını, namuslu olmak ve zina etmemek üzere mallarınızla (mehirlerini vererek) istemeniz size helal kılındı*” buyrulurken, haram kılınan kadınların dışındaki bütün kadınlar genel anlamda (âmm) helal kılınmıştır. Ancak bu durum Hz. Peygamber’in:

“Nesep yönüyle haram olan kadınlar, sütlerini emmek suretiyle de haram olurlar.” hadisi ile sınırlandırılmıştır.

3. **Kur’ân’da Bulunan Bir Hükmü Te’kit Etmeyip Aksine Yeni Bir Hüküm İçeren Sünnet:** Bu özelliği taşıyan Sünnet konusunda İslâm hukukçuları farklı görüşlere sahiptir.

Bazı İslâm hukukçuları, Sünnet’in bazen Kur’ân’da mevcut olmayan bir hüküm koyabileceğini kabul etmektedirler. Bu görüşlerine birçok ayetle Allah’ın kendisine itaat ile beraber Peygamberine de itaati emretmesini gerekçe göstermektedirler. Ayrıca Hz. Peygamber’in Muâz b. Cebel’den, hüküm verme konusunda aradığını Kur’ân’da bulamadığı zaman Sünnet’e müracaat etmesini istemesini de görüşlerine delil olarak getirmektedirler. Hz. Peygamber’in “*Dikkat edin, bana Kur’ân ve Kur’ân ile beraber onun benzeri verildi.*” hadisini de delil olarak göstermektedirler. Sünnet’in Kur’ân’da bulunmayan “Ehlî eşeklerin etinin haram kılınması, bir kadının halası ve teyzesi üzerine nikâhlanmasının haram kılınması, köpek dışı olan yırtıcı hayvanların haram kılınması” gibi hükümler koymasını da görüşlerini desteklemek için delil olarak öne sürmektedirler.

Bunlara karşı diğer İslâm hukukçuları ise, Sünnet’in ancak aslı Kur’ân’da mevcut olan bir hükmü getirebileceği görüşündedirler. Sünnet’in getirdiği bu hüküm yukarıda belirttiğimiz gibi ya Kur’ân’da çok özet olarak zikredilmiş (mücmel) bir hükmü ayrıntılarıyla açıklamakta, ya da mutlak olarak zikredilen bir hükmü sınırlamakta veyahut Kur’ân’da genel anlamda (âmm) zikredilen bir hükmü tahsîs

etmektedir. Bunlar da zaten, Kur'an'da belirtilen hükümden neyin kastedildiğini açıklamak (beyân) için konulmuş hükümlerdir. Bunların dışında Sünnet'in koyduğu bir hüküm varsa, bu ya Kur'an'da var olan asıl (aslî) bir hükme fer'î bir hükmün ilhak edilmesi (katılması) ya da bir hükmün Kur'an'da mevcut iki asıldan birine ilhak edilmesidir.

Bu görüşte olan İslâm hukukçularına göre, kadının teyzesi ve halası üzerine evlenmesinin yasaklanması, Sünnet'in getirdiği yeni bir hüküm değil, Kur'an'da var olan iki kız kardeşin aynı nikâh altında birleştirilmesinin haram olduğu hükmüne, Hz. Peygamber'in de belirttiği "eğer böyle yaparsanız akrabalık bağını kesersiniz" sözü, aradaki bu ortak özellik sebebiyle yapılmış bir kıyâstan başka bir şey değildir. Yani fer'î bir hüküm, Kur'an'da mevcut olan asıl (aslî) bir hükme ilhak edilmektedir.

Aynı şekilde Kur'an'da temiz olan şeyler helal, pis olan şeyler ise haram kılınmıştır. "وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ" / *Tayyib olanları (temiz ve güzel olan şeyleri), helâl kılar. Habis olanları (kötü ve pis şeyleri), onlara haram kılar...*" (7. A'râf, 157.) Ancak bazı şeyler vardır ki, bunların temiz olan şeylerden mi yoksa pis olan şeylerden mi olduğu açıklanmamıştır. Sünnet bu şüpheli durumu ortadan kaldırmaktadır. Şüpheli olan şeylerin, Kur'an'da mevcut olan iki asıldan birine ilhaki Sünnet tarafından yapılmıştır. Ehlî eşek etlerinin yenmesi, yırtıcı hayvanların etlerinin yenmesinin yasaklanması, tavşan ve keler etlerinin yenmesinin helal kılınması hep bu hükme girmektedir.

Görüldüğü gibi, bu görüşte olan İslâm hukukçularına göre, Sünnet Kur'an'da mevcut olmayan hiçbir hüküm koymaz. Sünnet ancak Kur'an'da mevcut olan hükümleri açıklar. Sünnet bu anlamda Kur'an'da yer alan hükümlerin amaçlarını açıklamakta ve Kur'an'ın koyduğu temel ilke ve kuralların uygulanmasında yardımcı olmaktadır. Kur'an'da yer alan hükümlerin amaçlarını Hz. Peygamber açıkladığına göre, Allah'a itaat da, ancak bu açıklamalara uygun şekilde Allah'ın Kitabı'yla amel etmek suretiyle gerçekleşir.

Senedi İtibariyle (Bize Ulaşması Bakımından) Sünnetin

Çeşitleri

Cumhûra göre, senedi bakımından sünnet, mütevâtir ve âhâd olmak üzere ikiye ayrılmaktadır:

1. **Mütevâtir Sünnet/السنة المتواترة**: Yalan üzerine birleşmeleri âdeten mümkün olmayan bir kalabalığın Hz. Peygamber'den naklettiği sünnettir.
2. **Âhâd Sünnet/السنة الأحاد**: Mütevâtir olmayan bütün sünnetler, âhâd sünnettir. Cumhûra göre, Hanefîler'in ayrı bir çeşit olarak kabul ettikleri meşhûr sünnet de, âhâd sünnet kapsamındadır.

Hanefîler'e göre ise Sünnet, mütevâtir, meşhûr ve âhâd olmak üzere üçe ayrılmaktadır:

1. **Mütevâtir Sünnet**: Yalan üzerine birleşmeleri âdeten mümkün olmayan bir kalabalığın Hz. Peygamber'den naklettiği sünnettir. Yakînî ilim yani kesin bilgi ifade eder. Mütevâtir sünnet, tevâtür-i lafzî ve tevâtür-i mânevî olmak üzere iki çeşittir.
 - **Tevâtür-i Lafzî/التواتر اللفظي**: Ravilerin, Sünnet'in lafzında ve manasında ittifak ettikleri mütevâtir sünnettir. "من كذب على متعمداً" *Kim bilerek bana yalan isnad ederse cehen-*